Po krôčikoch

Ležíš v posteli, no nedokážeš zaspať. Dúfaš, že konečne pocítiš ten známy pocit beztiaže, ktorý ťa odnesie na miesto, kde sa stratia všetky problémy. Ale nie! Príde znova. Ostrejšia ako naposledy, a pretne tebou ani elektrický prúd.

Tá myšlienka, spomienka, pripomenutie toho, že ešte nemôžeš usnúť. *Už! Dajú to von za každú chvíľu...*

Oči sa ti otvoria samy od seba a celkom zabudneš, že si ich mala dokorán už vyše dvanásť hodín. Natiahneš sa za mobilom a jeho obrazovka ti takmer vypáli zrenice.

Nádych. Výdych.

Klikneš na webový prehliadač, zadáš pokyn a... niečo sa načíta. Výsledková listina!

Si tam! Srdce ti nebezpečne podskočí a cítiš, akoby si vo svojom hrudníku prechovávala stádo koní.

Si tam! Naozaj, je to tvoje meno a názvy tvojich malieb! Klamala by si, ak by si tvrdila, že si to nečakala. Vyčkávala a snívala o tomto momente už vyše dva mesiace. Hodíš sa do perín a zakryješ si ústa vankúšom.

Si tam! Pozrieš sa znova, aby si sa presvedčila, že to nebol iba prelud tvojej unavenej mysle.

Sú tam. Ešte stále a bez zmeny. Tvoje meno a názvy tvojich malieb.

Ľahneš si späť do postele, ale veľmi rýchlo si uvedomíš, že dnes v noci nezaspíš. V tomto momente by ti ani nenapadlo, že to môže byť tvoj prvý krôčik k ničote.

***

Z postele vstaneš skoro ráno. Srdce ti poskakuje v rytme krokov. Celá premotivovaná sa posadíš ku svojmu pracovnému stolu. Chytíš štetec a necháš voľný priechod svojim myšlienkam. Ide to samo. Emócie sa zhmotnia na papier a ten po chvíli položíš na okno, aby uschol.

Sadneš si k jedálenskej doske a do ruky schmatneš nejaký druh pečiva tvrdý ani kameň.

Pohľad ti ubehne k druhej časti miestnosti s televíziou, gaučom a dverám do kúpeľne. *Čo v tom vidí?* Krútiš hlavou nad pohovkou, v ktorej sa za tie dva roky stihol vytvarovať obrys jeho tela.

Vstať. Ísť do práce. Vrátiť sa. Ľahnúť si. Pozerať bezcieľne do obrazovky.

Všetci majú normálnych rodičov a ty si si zaslúžila tohto lenivého a zbabelého sebca. Kedy už otvorí tie sprosté oči?! Kedy si všimne, že veci sa mu neperú samé a jedlo mu nepriletí na stôl len tak?

Prečo sa o neho stále staráš? Prečo ho nenecháš, aby tomu čelil sám? *Lebo.* Lebo nemôžeš, lebo nechceš, lebo ty nie si ako on! *Nestane sa z teba tamtá troska.* Jediný sľub, ktorý si si dala.

Odvrátiš pohľad. Chladné končeky prsty si priložíš na čelo a snažíš sa vyhnať nepríjemné myšlienky. Krv ti už v žilách neprúdi, tak ako pred chvíľou. Viečka ti oťažejú. Z raňajok sa

stane niečo veľmi podobné podrážke. Započuješ ten sladký, mäkký hlások z tvojej izby. Prečo si nespala vtedy, keď si mala na to čas? *Ach áno...* spomienky ti nabiehajú pomaly a po pár chvíľach sa ti vráti chuť do jedla.

Si tam!

***

Silene zhrubené hlasy, piskľavý smiech, škŕkanie stoličiek po linoleu, trieskanie pästí po laviciach pri prehre v nejakej priblblej hre, na ktorej potrebujú mať hlas na celé kolo.

Myseľ ti nestíha spracovávať všetky podnety. Najradšej by si si tu a teraz ľahla a spala. Táto myšlienka ťa celkom odzbrojí a položí na kolená... teda na lavicu.

***

Čo si potrebujú dokazovať? Hlavou ti trhne. Pomaly ju zdvihneš a všimneš si pohľady spolužiakov. Ešte stále cítiš mäkký obal na zošity na svojom líci. Všetci si zakrývajú usmiate tváre, akoby ešte nevideli spiaceho človeka.

„Po hodine sa spolu o tom porozprávame," pani Tóthová jemne pokrúti hlavou a pery drží v tenkej priamke. *Sklamala si ju.* Vezme si slovo hlások v tvojej hlave. Čo už? Aspoň sa vyhneš trápnemu vyklopkávaniu na kabinet len na to, aby si sa pochválila.

***

„Si tam!?" zvolá hlasnejšie ako si čakala, „To je... ja som to vedela!" jej úsmev je žiarivejší ako obrazovka s výsledkovou listinou. Adrenalín ti prehluší všetky zmysli a raduješ sa spolu s ňou.

„Tak čo?" ozve sa po chvíli, „Pôjdeš do Bratislavy?"

Prikývneš: „Vraj tam bude seminár s porotcami."

„Ó, to bude určite zaujímavé!" vzdychne a s hlavou sklonenou k zemi sa ospravedlní, „Ja nebudem môcť ísť. Skús so sebou zobrať otca. On sa určite poteší." Keby len vedela... *povedz jej to!* Bude ťa ľutovať, pozerať sa na teba z vrchu ako všetci ostatní... *Povedz jej to!* Zavolá k vám niekoho. Kto sa o neho potom postará? *To by nespravila!*

Neskoro. Ticho medzi vami trvalo pridlho.

„Ďakujem," zvoláš, vychádzajúc von z miniatúrnej miestnosti natlačenej stolmi.

***

Cestoviny v hrnci pomaly mäknú. Suché, ale slizké; bez chuti, ale s odpornou pachuťou; na prvý pohľad nažltnuté, ale po uvarení bezfarebné... Premáhaš sa, aby si ich dostala dolu krkom. Je to jednoduché, buď si zaplníš žalúdok touto hmotou alebo ho budeš mať prázdny.

Sadne si vedľa teba. Pomaly si naberá z taniera, ktorý si mu prichystala. Srdce ti plápolá ako vlajka vo vetre. *Príde mu to nechutné? Všimol si, že stále dokola jete to isté? Počuje ťa prežúvať? Cíti bolesť v hlave, keď tak dlho sedí pred obrazovkou? Myslí vôbec na niečo?*

Keď svoj tanier vyprázdni, vstane a prejde späť k svojmu „pelechu“. Po líci ti skĺzne slza.

Krok.

Prečo reveš? Veď na teba ani raz ruku nepoložil, nevynadal ti, nespytoval ti svedomie, keď si sa mu pridlho neozývala; nechodí ti do izby a nehrabe sa ti vecami...

Otočí sa na teba, usmeje sa a objíme ťa. To je to posledné, čo sa môže stať, ale koľkokrát si o tom premýšľala! *Myslela si si, že sa niečo zmení kvôli tomu, že sa ti splnilo želanie a dostala si sa do krajského kola v nejakej súťaži, však*že*? Chúďa dieťa...*

Zbabelý lenivec. S týmto človekom ťa nesmie nikto vidieť. A už vôbec nie v hlavnom meste.

Krok.

***

Ruka sa ti na kovovej kľučke šmykne a tá s buchnutím vyskočí do pôvodnej polohy. Ticho znásobuje silu tvojho „výkonu“.

„Pardon,“ zamrmleš a celá červená sa posadíš medzi ostatných.

„Sme tu všetci?“ porotca preletí očami po naplnených stoličkách a pokýva hlavou, „Dobre teda, môžeme začať.“

Meno. To bolo tvoje meno? Áno. Práve ho zopakoval.

Prihlásiš sa a on zdvihne niekoľko obrázkov z vrchu kopy, „Tieto?“

Prikývneš.

„Ach, tieto...“ žena si nasadí okuliare, „Nehovorím to často, ale ja neviem. A nie je to tá príjemná nevedomosť, kde sa chcete dozvedieť viac. Nechápem. Celkovo, slečna, vášmu štýlu kreslenia. Čo má zobrazovať napríklad tento obraz? Vidíte? zOBRAZovať. Musí to niečo znamenať, musí tam byť nejaký príbeh a nie len jedna tmavá silueta v smršti farieb. Celé mi to príde skôr ako mimovoľné ťahy štetca, ktoré úplnou náhodou vytvorili pekný vír, ako niečo plánované. Toto adresujem svojim kolegom: Ja osobne si myslím, že je tu viac podarenejších diel, ktoré autorom zabrali viac času od plánovania, predkresľovania ceruzou až k samotnému procesu tvorby, ale ako vravím, je to iba môj osobný názor.“

„Hodnotenie máme naplánované na neskôr,“ zamrmlanie porotcu po jej pravici sa ti stratí v prívale informácii, ktoré sa tvoja hlava snaží spracovať. *Si (predsa) tu!*

Krok.

***

Školskému zvončeku sa podarí ťa na chvíľu odohnať od okraju. Hneď ako doznie sa však chodba zmení na nekonečné steny, ktoré nikam nevedú. Stojíš na poslednom kúsku svojej príčetnosti, pod tebou sa rozprestiera iba hlboká priepasť. Už len krôčik...

To je tá správna cesta, cítiš to. Chceš iba bezmyšlienkovito padať. V škole nevynikáš, doma na teba nikto nečaká a jediná vec, ktorá ťa bavila, vraj za nič nestojí. Aké ľahké je na všetko sa vykašľať?

Už-už sa tomu chceš poddať a cítiť ten pocit beztiaže nemysliac na tvrdý náraz, ktorému to predchádza. *Si presne ako on.* Zašepoce ti svedomie, ale ty nezastaneš. Čo od teba vlastne chce? Aby si zastavila krv, ktorá tebou prúdi a nejakým sitkom vybrala infikovanú polovicu svojho ja? *Si presne ako on.* Vieš to a nemáš s tým čo spraviť. Rodinu si nevyberáš...

Prenesenie váhy na nohu, ktorá sa vznášala nad temnotou, iba to ti chýba; no zastaví ťa čiasi ruka.

„Ako bolo v Petržalke?“

Zhlboka sa nadýchneš a oči ako lopúchy vyvalíš na Tóthovú.

„Nemala by si sa cez hodinu potulovať po škole,“ pokrúti hlavou, „Si v poriadku?...“

Vyzeráš tak? No namiesto odpovede sa iba usmeješ.

„Naozaj?“

Prikývneš, no srdce nespolupracuje. Jej otázka ti rozprúdi spomienky. Spôsobia potopu, ktorá sa chce silou-mocou vyliať von. Z kútiku oka ti vybehne slza a slová z teba unikajú ako vodopád.

***

„Viem, že to je ťažké,“ šepne ku koncu Tóthová, „Ale nemôžeš kvôli tomu prestať. Čo na to povedali ostatní porotcovia?“

„Ja... ne-nepočúvala som.“

Tóthovej sa pozdvihnú kútiky: „No vidíš, kvôli jednej pani, ideš so všetkým skončiť. Viem, bolo to od nej kruté, ale niektorí ľudia sú... takí. Aj Rowlingovú odmietlo šestnásť vydavateľstiev, než jej vyšla prvá kniha.“

„Ale ja nie som...“

„Čo tým chcem povedať je,“ preruší ťa, „že tvoj štýl nikdy nesadne všetkým. Hlavné je, aby ťa napĺňalo to čo robíš.“

Dvere miniatúrneho kabinetu sa za tebou zabuchnú a ty odchádzaš unavenejšia ako si bola predtým. Zobralo to všetky zvyšky tvojej sebakontroly, aby si ani raz nespomenula otca.

***

Vzlykneš príliš nahlas, nadýchneš sa príliš prudko. Myslela si si, že všetky slzy z teba už vyliezli u Tóthovej.

Ničota, prázdnota toho miesta ťa k sebe zasa volá. Pochoduješ k nej, ale cítiš, že to nie je správne.

Vzlyky nedokážeš zastaviť. Sadneš si na stoličku a schováš si tvár do dlaní. Hluk televízie ťa ako-tak drží pri zmysloch, no nie natoľko, aby ťa zastavil. Pozrieš sa smerom k zdroju zvuku. *Zasa on. Keby nebolo jeho...* tak ani teba. Nakreslila si ho. Prázdny tieň, okolo ktorého obiehajú farby, ale on si ich nevšíma. Tak ako ani teba, keď si ideš v kuchyni vyplakať srdce. Ak je nad nami niekto, kto je dobrosrdečný ku každému, znamená to, že ty si nikto? Ako môže byť niekto opisovaný ako milosrdná nadbytosť a byť taký nespravodlivý?

Mama. Kde je matka rodiny? Nemala by ti s tým pomáhať, podporovať ťa a tešiť sa s tebou z postupu na súťaži? Mala, ale ty ďakuješ tej sile nad tebou, že aspoň takto ti pomohla. Tá žena stále niekam ulietala. Mysľou a aj inak... keď sa to otec dozvedel, stratil zem pod nohami a poddal sa ničote.

Od jej slov, že s otcovou krvou už nechce mať nič spoločného, aj keď on nebol ten, ktorý chodil za cudzími ženami, už ubehli dve zimy. Nikto tu pre neho nebol, nedržal ho za ruku a nehovoril mu, že všetko bude v poriadku.

Vstaneš a sama pred sebou sa skryješ do izby. *Tebe ho prišlo ľúto?* Svet okolo teba sa krúti a tvaruje do podivných foriem. Utekáš, ale nepomáha to; snažíš sa zabudnúť, ale má to taktiež nulový účinok.

V rukách prevraciaš papiere, v ktorých sú dva roky tvojho života, no teraz v nich nevidíš nič. Nechápeš ich, celkovo štýlu, ktorým boli nakreslené. Pohľad ti skĺzne na papier pod oknom. *Zasa tie farebné machule. Čo si si myslela? To je ono! Nemyslíš, len tak náhodne čarbeš.*

Srdce koná rýchlejšie ako hlava. Ani sa nenazdáš a stojíš. Nohy ťa vedú do kúpeľne, ktorá má vchod cez obývačku.

Všimol si rozdiel vo svojom správaní? Uvedomuje si, že je celkom mimo? Je to rovnako ako pri hneve? Ostatní vidia, že to nie si ty, no tebe príde, že máš myseľ čistú. Akoby ti do tela prišla druhá, cudzia verzia teba. Bola si aj ty iná osoba, keď si sa tešila z postupu? Ovládla ťa tvoja namyslená, bezstarostná a šťastná variácia?

A nie je to jedno? Zasa nad všetkým premýšľaš. Máš úlohu, nie? Zbaviť sa tých hlúpostí, čo si naškriabala. volá hlások, posol temnoty.

Zapozeráš sa na tú kôpku nešťastia na pohovke. Vieš, že toto nie je tvoj otec. *Prečo si sa k nemu neprihovorila predtým?* Vracala si mu to? Keď sa neozve on, tak ani ty?... Čo ak on to mal naopak? Čo ak on vidí teba ako úplnú trosku? Zapĺňaš si čas varením, staráš sa o neho, kreslíš, premýšľaš nad všetkým, okrem toho čo sa stalo. Nechceš si to priznať. Mama odišla, zbavila sa ťa ani špinavej handry...

Krok.

Krok. Zaváhanie. *Čo to robíš!?*

Krok.

Kopu kresieb položíš na stôl tak, aby mu zavadzala vo výhľade. Natiahne sa a nájde si novú polohu, v ktorej mu prekážať nebude. Podídeš bližšie ku gauču a prisadneš mu nohy.

Neprirodzene sa pokrúti a uloží do klbka. Natiahneš sa po ovládač a stlačíš červené tlačidlo. Obraz pomaly vybledne a miestnosť zaplní bitie tvojho srdca.

„A-ako sa máš?“ *aká sprostá otázka!* Hlas sa ti zlomí a silene preglgneš. Nič iné však ticho nepreruší. Muž na teba zazerá. Poškriabeš sa na hlave, „Oco...“ slovo sa ti s ťažkosťami vyderie von z úst.

„To je tvoje?“ ukáže zrazu na kopu plnú farieb.

„To-to je pre teba,“ zamrmleš, chytíš kopu do rúk a natlačíš mu ju pred tvár. Pomaly sa posadí. To si nečakala. Ruky sa ti roztrasú, a keď sa natiahne po papieroch, v zmätku otvoríš dlane a obrazy popadajú na zem.

„Doriti,“ zavzlykáš, no nedokážeš sa ani pohnúť.

Skrčí sa a prehrabuje sa medzi kresbami. Obrázky sa v jeho rukách rýchlo striedajú. Sem-tam sa pri nejakom zasekne a prezrie si ho podrobnejšie, no pochybuješ, že jeho záujem je reálny.

Dopekla. Dostáva sa stále hlbšie a hlbšie do minulosti. Pestrofarebné vzorce vystriedajú skice. Dych sa ti zrýchli.

„To si ty,“ ukážeš na obrázok otca, ktorého si pamätáš predtým, než sa všetko zomlelo. Do usmiatej tváre mu fúka vietor a rozstrapatené vlasy mu padajú do očí. *To je postreh!* Častuje ťa hlások v mysli.

Tak ako všetky ostatné, aj tento skončí ani mihnutím oka na spodku kopy.

Na ďalšom stojí tvoja malá verzia so zdvihnutými rukami a kvetinou za uchom. Ramená mu podskočia a skica sa zatrasie.

Oči ti od strachu takmer vyskočia z jamiek. Presne vieš, čo nasleduje.

V rukách drží ďalšiu skicu. Zostane ako zaseknutý. Malá sivá bodka vedľa tvojej vysmiatej tváre, opretej o jeho rameno, sa pomaly zväčšuje.

Ako ďalej? Niečo ti prikáže, aby si mu ruky oblapila okolo ramien. Musíš tu pre neho byť aspoň teraz, keďže si sa predtým tak zbabelo skrývala pred minulosťou...

Náhle sa zo skice stane realita. V jeho náručí sa cítiš ľahšia, no bojíš sa čo i len nadýchnuť. Dúfaš, že táto chvíľa potrvá večne. Po líci ti stekajú teplé potôčiky sĺz.

„Otec,“ vykĺzne ti spomedzi pier.